excusat a peccato. ¶ Ad .i. ergo dicendum ꝙ ħ qđ dr̄
ut non quecūqȝ vultis illa faciatis: nō est referē-
dum ad ea q̄ fiūt ꝑ exteriorē actū ſȝ ad interiorē
ꝯcupiſcētie motū. vellet enī hō nūq̄ ꝯcupiſcē ma-
lum. ſic etiā exponitur id ꝙ dr̄ ro. vij. qđ odi malū
illud facio. vel pt̄ referri ad volūtatē ꝑcedentem
paſſionē. ut patȝ in ꝯtinētibȝ q̄ ꝯtra ſuū ꝓpoſitū
agūt ꝓpter ſuā ꝯcupiſcētiā. ¶ Ad .ij. dicendum ꝙ igno
rātia ꝑticularis q̄ totaliter excuſat eſt ignorātia
circūſtantie. quā quidē quis ſcire nō pt̄ debita dili
gētia adhibita. ſȝ paſſio cauſat ignorātiā iuris
in ꝑticulari dū impedit applicacōnē ꝯis ſciētie
ad ꝑticularē actū. quā quidē paſſionē rō repellē
pt̄ ut dictū eſt. ¶ Ad .iij. dicendum ꝙ infirmitas cor
poris ē inuolūtaria. eſſet aūt ſilē ſi eſſet volūtaria
ſicut de ebrietate dcm̄ ē q̄ ē q̄dā corpalis infirmitas.

AD .viij. ſic ꝓceditur. vr̄ ꝙ pcc̄m qđ eſt ex
paſſione non poſſit eſſe mortale. veniale enī
pcc̄m diuiditur ꝯtra mortale. ſȝ pcc̄m qđ eſt ex in
firmitate eſt veniale cū habeat in ſe cauſā venie.
Cū g̊ pcc̄m qđ eſt ex paſſione ſit ex infirmitate
vr̄ ꝙ nō poſſit eſſe mortale. ¶ Pr̄. cauſa non eſt
potior effectu. ſȝ paſſio non pt̄ eſſe pcc̄m mortale.
non enī in ſenſualitate eſt pcc̄m mortale ut ſupra
habitū eſt. g̊ pcc̄m qđ eſt ex paſſione nō pt̄ eſſe
mortale. ¶ Pr̄. paſſio abducit a rōne ut ex dictis
patȝ. ſȝ rōnis eſt ꝯūti ad deū vel aūti ab eo. in quo
ꝯſiſtit rō mortalis peccati. pcc̄m g̊ qđ eſt ex paſſi
one non pt̄ eſſe mortale. ¶ Sȝ ꝯtra eſt ꝙ apl's dic̄
ro. vij. ꝙ paſſiones pccōꝝ opantur in mēbris
noſtris ad fructificādū morti. hoc aūt eſt ꝓpriū
mortalis peccati ꝙ fructificet morti. g̊ pcc̄m qđ
eſt ex paſſione pt̄ eſſe mortale. Rn̄ſio. dicendum ꝙ
pcc̄m mortale ut ſup̈ dictū eſt ꝯſiſtit in aūſione
ab ultīo fine q̄ eſt deus. q̄ quidē aūſio ptinet ad rō-
nem deliberātem cuius etiā eſt ordinare in finē. ſȝ
g̊ ſolūmō pt̄ ꝯtigere ꝙ inclinacō anime in aliq̄d
qđ ꝯtrariatur ultīo fini non ſit pcc̄m mortale. q2
rō deliberās nō pt̄ occurrē ꝙ ꝯtigit in ſbitis moti
bus. Cū aūt ex paſſione aliquis ꝓcedat ad actū
peccati vel ad ꝯſenſū deliberatū ħ nō fit ſubito. vn̄
rō deliberās pt̄ ħ occurrē. pt̄ enī excludere vel ſal-
tem impedire paſſionem ut dictū eſt. vnde ſi nō
occurrat ē peccatū mortale. ſic videmus ꝙ multa
homicidia vel adulteria ꝑ paſſionem ꝯmittūtur.
¶ Ad .i. g̊ dicendum ꝙ veniale dr̄ tripliciter. vno mō
ex cauſa. q2 .ſ. habȝ aliā cauſam venie q̄ diminuit
pcc̄m. et ſic pcc̄m ex infirmitate ⁊ ignorātia dicit̄
veniale. Alio mō ex euētu ſic omē pcc̄m ꝑ penitētiā
fit veniale. i. veniā ꝯſecutū. Tercio mō dr̄ veniale
ex genere ſic verbū ocioſū. et ħ ſolū veniale oppo
nitur mortali. obiectō aūt ꝓcedit de p̈mo ¶ Ad
.ij. dicendum ꝙ paſſio ē cauſa peccati ex ꝑte ꝯūſionis.
ꝙ aūt ſit mortale ē ex ꝑte aūſionis q̄ ꝑ accn̄s ſe-
q̄tur ad ꝯūſionē ut dictū eſt. vnde rō nō ſeq̄tur.
¶ Ad .iij. dicendum ꝙ rō nō ſemꝑ totaliter a paſſiōe
in ſuo actu impedit̄. vn̄ remanet ei li. arbitriū ut
poſſit aūti vel ꝯūti ad deū. Si aūt tōliter tollēt̄ uſus
rōis iā nō ēēt pcc̄m nec mortle nec veniale.

DEinde ꝯſiderādū eſt de cauſa peccati q̄ eſt
ex ꝑte volūtatis q̄ dr̄ malicia. Et circa ħ
querūtur quatuor. ¶ Primo vtrū aliquis poſſit
ex certa malicia ſeu induſtria peccare. ¶ Scđo
vtrū quicūqȝ peccat ex habitu peccet ex certa ma
licia. ¶ Tercio vtrū quicūqȝ peccat ex certa ma-
licia peccet ex habitu. ¶ Quarto vtrū ille q̄ pec-
cat ex certa malicia grauius peccet q̄ȝ ille q̄ pec-
cat ex paſſione.

AD .i. ſic ꝓceditur. vr̄ ꝙ
nullus peccet ex induſtria ſiue ex certa ma
licia. ignorātia enī opponitur induſtrie ſeu certe
malicie. ſȝ omīs malus eſt ignorans ſm̄ phm̄. et
ꝓu. xiiij. dr̄. errāt q̄ opantur malū. g̊ nullus pec-
cat ex certa malicia. ¶ Pr̄. dio. dic̄. iiij. ca. de di. no.
ꝙ nullus intēdens ad malū opatur. ſȝ ħ vidētur
eſſe peccare ex malicia intēdē malū in peccādo. qđ
enī pt̄er intētionē ē. quaſi ꝑ accn̄s ē. et nō deno-
minat actū. g̊ nullus ex malicia peccat. ¶ Pr̄ ma
licia ip̄a pcc̄m eſt. ſi g̊ malicia ē cauſa peccati ſe-
quitur ꝙ pcc̄m ſit cauſa peccati in infinitū. qđ eſt
incōueniēs. nullus g̊ ex malicia peccat. ¶ Sȝ ꝯtra
eſt ꝙ dr̄ iob. xxxiiij. quaſi de induſtria receſſerūt
a deo et vias eius intelligē noluerūt. ſȝ recedere
a deo eſt peccare. g̊ aliq̄ peccāt ex induſtria ſeu ex
certa malicia. Rn̄ſio. dicendum ꝙ hō ſicut et q̄libȝ alia
res naturaliter habȝ appetitū boni. vn̄ ꝙ ad ma
lum eius appetitus declinet ꝯtigit ex aliq̄ corru-
pcōne ſeu inordinacōne in aliquo ꝑncipioꝝ hoīs.
Sic enī et in actōnibȝ reꝝ nālium pcc̄m inuenitur.
ꝑncipia aūt hūanoꝝ actuū ſūt intellcūs et appe
titus. tā rōnalis q̄ dr̄ volūtas. q̄ȝ ſenſitiuus. pec-
catū g̊ in hūanis actibȝ ꝯtigit qn̄qȝ ſicut ex defectu
intellcūs. puta cū aliquis ꝑ ignorātiā peccat. et
ex defectu appetitus ſenſitiui. ſicut cū aliq's ex paſſi
one peccat. ita etiā ex defectu volūtatis q̄ eſt inor-
dinacō ipius. eſt aūt volūtas inordinata quādo
minus bonū magis amat. ꝯñs aūt eſt ut aliquis
eligat pati detrimētū in bono minus amato ad
ħ ꝙ potiatur bono magis amato. ſicut cū homo vult
pati abſciſionē mēbri etiā ſcienter ut ꝯſuet vitā
quā mag' amat. et ꝑ hūc modū quādo aliq̄ inor
dinata volūtas aliqđ bonū tēpale plus amat. pu
ta diuitias vel voluptatē q̄ȝ ordinē rōnis vel leg'
diuine vel caritatē vel aliud hmōi. ſequitur ꝙ velit
diſpendiū pati in aliquo ſpūaliū bonoꝝ ut potia-
tur aliquo tēpali bono. nichil aūt eſt aliud malū
q̄ȝ ꝓuacō alicuius boni. et ſm̄ ħ aliquis ſcienter
vult aliqđ malū ſpūale. qđ eſt malū ſimplr̄ ꝑ qđ
bono ſpūali ꝓuatur ut bono tēpali potiatur. vn̄
dr̄ ex certa malicia vel ex induſtria peccare quaſi
ſciēter malū eligēs. ¶ Ad .i. g̊ dicendum ꝙ ignorātia
qn̄qȝ quidē excludit ſcientiā q̄ aliquis ſimplicit̄
ſcit ħ eſſe malū qđ agitur. et tūc dr̄ ex ignorātia
peccare. qn̄qȝ aūt excludit ſciētiā q̄ hō ſcit ħ nūc
eſſe malū. ſicut cū ex paſſione peccatur. qn̄qȝ aūt ex
cludit ſciētiā qua aliq's ſcit ħ malū eſſe nō ſuſtinē
dum ꝓpter ꝯſecucōnē illius boni. ſcit tn̄ ſimplicit̄
ħ eſſe malū. et ſic dr̄ ignorare q̄ ex certa malicia
peccat. ¶ Ad .ij. dicendum ꝙ malū nō pt̄ eſſe ſm̄ ſe in-
tentū ab aliquo. pt̄ tn̄ eſſe intentū ad vitandum
aliud malū vel ad ꝯſequēdū aliud bonū ut dictū
eſt. et in tali caſu aliquis eligēt ꝯſequi bonū et ꝑ
ſe intentū. abſqȝ ħ ꝙ patētur detrimentū alterius

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-v-85/0211
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt